

Skatteministeriet

Klik og vælg dato
J.nr. 2020 - 6637

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 490 af 22. juni 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Jeanette Rose Hansen

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad provenuet vil være ved at genindføre sodavandsafgiften? Provenuet bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb og efter tilbageløb og adfærd. Dette bedes opgjort for alle årene 2020-2025 samt i varig virkning. Der bedes her anvendt 2020-niveau og faste 2020-priser. Ministeren bedes endvidere opgøre virkningen på råderummet i 2020-priser og opgøre fordelingsvirkningen ved skatteændringerne opgjort som virkningen på disponibel indkomst i kroner og øre samt i procent af disponibel indkomst opdelt for 10 indkomstdeciler. For den 10. indkomstdecil bedes også opdelt på procentiler. Endeligt bedes ministeren oplyse skatteændringens virkning på Gini-koefficienten.

Svar

Sodavandsafgiften (mineralvandsafgiften) blev halveret i juni 2013 og afskaffet helt i januar 2014 som en del af Vækstplan DK. I provenuberegningerne vedrørende en genindførelse af sodavandsafgiften forudsættes den gennemsnitlige afgiftssats at være 1,30 kr. pr. liter i 2020. Det svarer til afgiftssatsen i første halvår 2013 inden halveringen og den senere afskaffelse af afgiften.

Det umiddelbare provenu ved en genindførelse af sodavandsafgiften med en gennemsnitlig afgiftssats på 1,30 kr. pr. liter skønnes at udgøre ca. 960 mio. kr. i 2020 og ca. 880 mio. kr. varigt (2020-niveau), *jf. tabel 1*. Efter tilbageløb og adfærd skønnes provenuet at udgøre ca. 460 mio. kr. i 2020 og ca. 420 mio. kr. varigt.

Tabel 1. Provenuvirkning ved en genindførelse af sodavandsafgiften med en gennemsnitlig afgiftssats på 1,30 kr. pr. liter.

Mio. kr. (2020-niveau)	2020 ¹⁾	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Umiddelbart provenu inkl. moms	960	950	930	910	900	880	880
Provenu efter tilbageløb	760	750	730	720	710	700	700
Provenu efter tilbageløb og adfærd	460	450	450	440	430	420	420

Anm.: Der er beregningsmæssigt forudsat en afledt dynamisk provenuvirkning af ændret arbejdsudbud svarende til en selvfinansieringsgrad på 4 pct. 1) For 2020 er der beregnet en helårseffekt. Det faktiske provenu afhænger af tidspunktet for ikrafttrædelsen, idet det bemærkes, at forslaget kræver lovgivning og ikke kan gives tilbagevirkende kraft.

En genindførelse af sodavandsafgiften skønnes at medføre et fald i forbruget af sodavand. Faldet i forbruget er sammensat af et fald i det indenlandske salg af sodavand og en stigning i grænsehandlen og den illegale handel, hvilket giver et mindreprovenu fra sodavandsafgift, emballageafgift og moms. Hertil kommer, at genindførelsen af sodavandsafgiften skønnes at have en negativ effekt på arbejdsudbuddet.

Det bemærkes, at der er betydelig usikkerhed forbundet med ovenstående beregningsforudsætninger, herunder bl.a. skøn for grænsehandel, illegal handel, salg og prisniveau.

Afgifter påvirker ikke de disponible indkomster, der normalt danner grundlag for fordelingsberegninger. Det skyldes, at de disponible indkomster opgøres som den indkomst, der rådes over efter indkomstskat mv., men inden betaling af afgifter. Afgifter har dog

betydning for hvor stort et forbrug, der kan afholdes for en given disponibel indkomst, idet afgifter udhuler den reale værdi af den disponible indkomst. Genindførelsen af sodavandsafgiften skønnes umiddelbart at svare til en ækvivalent reduktion af de disponible indkomster på 160 kr. i gennemsnit for hele befolkningen. Virkningen er nogenlunde ens på tværs af indkomstskaalen, *jf. den første søjle i tabel 2*. Målt i pct. af de disponible indkomster svarer afgiften til den største ækvivalente reduktion i den disponible indkomst for personer i det første indkomstdecil, idet virkningen er aftagende med indkomsten, *jf. den anden søjle i tabel 2*.

Den relativt ens virkning på de disponible indkomster på tværs af indkomstdeciler afspejler sig ved, at genindførelsen af sodavandsafgiften skønnes at være fordelingsmæssigt neutral målt ved Gini-koefficienten opgjort med to decimaler, *jf. den sidste række i tabel 2*.

Tabel 2. Fordelingsvirkninger af genindførelse af mineralvandsafgift

Indkomstdecil	Gns. ny afgiftsbetaling som følge af afgiftsforhøjelse	
	Kr.	Pct. af disponibel indkomst ¹
1.	170	0,2
2.	150	0,1
3.	150	0,1
4.	150	0,1
5.	140	0,1
6.	140	0,1
7.	150	0,1
8.	150	0,1
9.	170	0,0
10.	190	0,0
Befolkningen i alt	160	0,1
<i>Ækvivalent fordelingsvirkning målt ved Gini-koefficient², pct.-point</i>		<i>0,00</i>

Anm.: Indkomstdeciler er opgjort på baggrund af familieækvivalerede indkomster i 2017. De procentvise ændringer i den gennemsnitlige disponible indkomst er opgjort på baggrund af familieækvivalerede beløbsstørrelser. For de gennemsnitlige ændringer i de disponible indkomster i kroner medregnes kun voksne.

¹⁾ Forbrugsskatter påvirker ikke direkte de disponible indkomster, da disse opgøres som den indkomst, der rædes over efter indkomstskat mv.

²⁾ Forbrugsskatter påvirker ikke Gini-koefficienten, da denne beregnes på baggrund af de disponible indkomster.

Kilde: Beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks Forbrugsundersøgelse for perioden 2015-2018, samt en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i år 2017 fremregnet til 2020-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2020.

Da metoden for beregning af fordelingsvirkninger blandt andet bygger på en spørgeskemabaseret datakilde med relativt få respondenter i bunden af indkomstskaalen samt stor spredning på indkomsten blandt respondenterne i toppen af indkomstskaalen, er den beregningsmæssige usikkerhed særdeles stor for det første og tiende indkomstdecil. I forlængelse heraf er det ikke muligt at opgøre fordelingsvirkninger for det tiende indkomstdecil på percentilniveau.